

Ергали □ Абдулла

Таптым □ □ деме

Акша таптым деп конілі ток, кокірегі аспандап жүргендердін бірсыпырасы омірден бакытымды таптым деп тап басы-п айта алмайды.

Жолынды □ □ аш

Жастайыннан талпынып, талап кылып оз жолынды озін аша білмесен, калган омірінде озгенін жолынын касат-касат күресінін ашумен омірін отеді.

Сүргіннің басы

Бәрі, бәрі... кызыктын кокесі «Келе жатыр» деген кішкентай сыбыстан баста-лады.

Кол – қорған

Кос колын барда қорғансызбын деме...

Іздеп жүрмін

Анда да, мында да қу қағаз грамота күшақтаған, соған жаны жадыраған мүгалімдер... Ал мен қазақтың қара баласын күшақтаған, бауырына тартқан мүгалімді іздеп жүрмін...

Бағаламасан...

Барды бағаламаудан бакытсыздык тумаса да, жол-жобасы жок багытсыздык туады.

Кабак□□ карын,□ табак□ бет

Мешкейдін карны кабактай, жемкордын беті табактай...

Майдын□□ кыші

Мешкейдін кытын май кашырар...

Касіретке□ дейін

Бір рет алдау – онер. Мән-гілік алдау – касірет.

Ауырлық

Жүктін ауырлығы бел кетіреді-. Астын ауырлығы іш кетіреді-. Ойдын ауырлығы конілінді күлдіретеді. Созін ауырлығы жүректі дірілдетеді, сау адамды өмірден кетіреді...

Әйеліннің алдында

Сыртта жүрсен ақылын асып-тасып, кемеріне келіп, бәрі-бәріне жетіп-артылып жүреді. Ал үйге келсен, сол ақылын томашадай әйеліннің жаман-жәутік ақылынын ширегі-не де татымай, іске аспай- қалатыны несі екен?!

Ансар

Үнемі той керегіп, той істеп, тойлап, тойдан шығып тойга барып жүреді. Және де бір дүркіреген той жасау – ішкі арманы...

Жанармас

Бәрін де мезгіл-мезгіл жанартып отыруга болады. Тек достарынды ғана емес.

Ақ көз малай

Оны жоғарыдағылардың бәрі де жанына тартып жақсы қореді. Ойткені ол ен сонына дейін шыдайтын ақ қоз малай.

Қыпті қылды

Бүгінде қол адам айналамызды ғүмпілдетіп толтырған арзан қылкіге қыпті боп, кебеже қарындары солқ-солқ етіп жарылғалы жүр.

Сілкініс

Аяғым барда жүрейін. Қолым барда қышайын. Ақы-лым барда білейін. Тілім барда айтайын. Қаламым барда жазай-ын.

Жакындама

Коз алдында корген әдемі коріністі коніліне сол калпы сактагын келсе, кайта барып, жакындап, үніліп, ежіктеп карап жүрме. Коз суарган коріністен айырылып, абдырап каласын...

Кадір-касиет

Конілі жас адамга картаю жок, түбі терен суга ортаю жок.

Болар

Адал ішкен ток болар, арам ішкен жок болар.

Әйел мәселесі

Түзде әлем мәселесін ше-шіп жүрсен де, үйде әйелдін мәселесін түптеп шешпесен, корген күнін күн болмайды.

Жана Ұ дерт

Жаяу жүрсен, басына керемет-керемет ойлар келеді. Ал колік тізгіндегенге ой дегенін-нін елесі де манайламайды. Согоан караганда, өмір-бақи коліктен түспейтіндер, бес кадам жаяу жүрмейтіндер болашақ-та ой жетімсіздігі «дертіне» ұшырайтын сияқты...

Әйел Ұ акылы

Әйелдің акылы макта сияқты:- ауқымы үлкен боп көрінгенмен, салмағы ап-аз болады.-

Жогарыдагылар Ұ Ұ Ұ Ұ Ұ үшін

Көкірегін қыжылдатып жүрген сөздерін жеткізбейді, өз ойын ешқашан ашып айтпайды. Аузын керіп айтатыны, желпініп тұрып жеткізетіні – жогарыдагылардың естігісі келеті-н сөздері гана... жауабы дайын сұрақтары гана...

Жагымпаздың жаны тыныштығы

Үнемі соларға карап сық-сияды: солар жүрсе – жүреді, солар тұрса – тұрады, солар күлсе – күледі... Ал онашада тағы да соларды сыбап-сыбап алып, мандайынан сол сәтте шыпшып шыққан моншак-моншак терін сылып бір тастайды да, «ку омір-ай» деп қойып аяқ-қолын торт жаққа жіберіп қосіліп кеп жатады.

«Үн»

Аузыннан үнін шықпаса, үнінді басқа жерлерін шығару-ға мәжбүр болады екен.

Үстаным

Баланы түгендеймін, бас-қаны түгендеймін деп, балақ түрмей-ақ қой. Қағазын түгел болсын. Қағазын түгел болса, өз жанын өзінде қалады...

Үрей

Үрса үрсын, тепкілесе тепкіле-сін, езгілесе езгілесін, бірақ та талма тал түсте аузы үнрейген мылтықтарын кезе-н-іп, пытырлатып атып таста-маса екен...

«Әдет»

Арамызда ауырмайтын адам аз. Ал емханаға барып, дәрігер жағалап жүргендер некен--саяк. Ал калғандарымыз сырқатымыздың сыритып түсер сәтін күтіп, сол тектеп жүріп жатырмыз.

Кенестен қалған артықшылық

«Аксақалдар алқасынан» гөрі «Ардагерлер кенесі» деген топ әлдеқайда артық боп, дәуір-леп түр... дәурені жүріп түр... Кенес дәуірінен қалған бір кенкелестік сияқты... Аты да айтып түр...

Өзін мен өзге

Өзінді жете танып білгенін – бір жетістік. Алайда бұл жетістікпен алысқа бара алмайсын. Алысқа апаратын жетістік – өзгелердің бүггі мен шігесіне дейін танып білуін...

Көзге ыстық

Кағаз төнгеден гөрі темір төнге көзіме ыстық. Ойткені олар қос тіл деп қоппимай, тек қана қазақша «сойлеп» тұр.

«Ұрылар»

Бір министр аналарымыздың зейнет жасын «ұрлап» алды. Бір министр балалардың жәрдемақысын «ұрлап» алды... Бір министр балалардың «Өліппесін» «ұрлап» алды...

Өмірде солай

Еден жуушылыққа тұру үшін де пара беру – онтүстікте бар екенін білдік. Ал қалған жерлерде тұру үшін «бірдене» беру барын онсыз да жақсы білеміз...

Қауіп

Мисыз адамды қоп оқы-ту-ға болмайды. Қоп оқытсан, білімді мисыз шығады.

Партфолио

Білім жинағаннан гөрі, түрлі-түспен катырмалап порт-фо-лио жинаған тиімдірек, маныздырақ... Кәсіби «тағдырынды» шешіп береді.

Ояу

«Оянындар, халкым» деп біреулер байбалам салып, жан-жағындағыларды жүл-кылап, ұйықтатпағысы келіп жүр. Ал оларда қандай ұйқы болсын. Бәрі де түн баласы донбекшіп кірпік ілмей шығады-. Ойткені бас-бастарында үш-тортеуден несиесі бар...

Төбедегі ойын

Білімді еш қажет етпейтін орталарда білімсіздер мен нақұры-стар білегін сыбанып, алдыға шығып, дүсірлетіп тобенде ойнайды.

Жогарылаган жол

Бұрын алынған пара топ өтіп калтаға түсетін, бүгінде жоғары жаққа қарай жол тар-татын болыпты.

Маймыл мен айғыр

Ана жақта, мықтылардың арасында жүрсе – айнымаған маймыл, мына жақта, қара шаруаның арасында жүрсе – азынаған айғыр.

Былықтың басы

Шырылдаған шындықтың үні өшкен кезде шын былықтар басталады.

Білсенің айтшы?

Сөз сапырған ақылдыларымыз өте көп, ендеше тұралап, тура жолымызды неге таба алмай жүрміз?

Күнәліміз

Жаратқан бізге бәрін де беріп жарылкаған. Біздің кінәміз – сол көптің қадірін түсінбей, бағасын білмей жоғалтып алып жүргендігіміз.

Өзгеріс

Бұрын жана басшы келетін болса, «кім екен, қандай болады екен?» деп бәрінің көзі алақандай боп жүретін. Бүгінде бастық боп келе жатқан мықты: «бұл жерде қандай-қандай «қокемандар» бар екен?» деп бір қора уайым жеп келетін боп жүр.

«Жұмыссыз»

Бізде жұмыссыздар жоқ дейсін. Ау, үлкен кабинеттерде, депутаттық орындарда жылдар бойы тұяғын қозғалтпай, саусағын жыбырлатпай отырғандарды қайтеміз?!

Үннің кімі

Үндемеген үйдей пәледен кутылады. Үндеп қалған қораға шығып қалады...

Сөздің □□ салқыны

Аузыннан шыққан жарты ауыз сөздің алда-жалда біреу-дін үйіп тұрған көнілін жанай дір еткізіп кеткенін көріп қалсан, сол сәтте екі бетін дуылд-ап қызарып, өзінді жай-сыз-сезініп, жанынды қояр жер таппай, лақпа, лақуа күй кешесін-...

Тебеген

Шілдің боғындай бытырап, бірін-бірі күндеп, аузы мыс-кыл сасып жүретін, рухы жоқ, мұраты кем даласуан адамдарға айтқанынды откеру онайдын онайы. Қай-қай жаққа айдасан да, бұра тартпай, бұлқынбай, жүре береді. Тек «жем» тастап отырған болды... Алайда «жем» таусылған жерде... оқыс мінез танытып, сені тортаяқтап шірене теуіп, омақаса түсіріп, басқа біреудің қотыраш қолын жалап тұрады...

«Тіршілік □□ тынысы»

Жасы ай сайын айлықтан айлыққа қалай жетем деп тірнектеп жүр. Жасамысы қашан зейнеткерлікке жетемін деп тырбандап тірлік кешіп жүр.

Теріс бата

Кашан кабинетінде үстін-нен түсіп, қолына темір кісен салып, желкелеп алып детектетіп кеткенше, алаканын майлан-а берсін, думанды күнін жалғаса берсін, сылқымдар жан-жағында айнала берсін.

Бар болғаны жақсы

Біреудің үйір-үйір жылқысы, қора-қора қойы бар. Біреудің гектар-гектар жері бар. Біреудің қос-қостан қолігі бар. Біреудің қос қабатты үйі, қосарланған мейманханасы, мейрамханасы бар. Біреудің сылқылдаған, сылқымданған қос әйелі бар... Енді біреуде бұлардың бірі де жоқ, елге тараған, жұрт бұрылып қараған жақсы атағы ғана бар...

Мылтықсыз майдан

Алдыңғы бір буынның солай-ем арактын құрбаны боп кеткенін қордік... Ендігі мына сары ауыз ұрпақ әлеуметтік желінің құрбаны болып- жатыр...

Өзгерген етек

Бір жігіттің етегінен ұстауды арман ететін бұрымды-лардан гөрі, «Менің етегімнен ұста» деп орлық танытатын қиғаш қоздеріміз қобейіп тұр.

Таяз тарих

Бізді үш жүз жыл бойы құртқан, жойған, таптаған, талағ-ан, қанғыртқан, қансы-ратқан, атқан, жойған, тілден, діннен бездірген отаршылдар екенін білеміз, большевиктер екенін білеміз, коммунистер екенін білеміз... Бірақ осынша ақырет, мұхнат шектіргендер-дін қай ел екенін сұрай алмай тұтығып келеміз...

Арман-ай

Үлкен-үлкен істер атқаруды армандаушылардан гөрі, үлкен-үлкен қреслога боксе бас-ты-руды армандаушылар қоп.

Өлермендік

Біздің білім саласының өлермендігі сондай – «оқы-маймын» деп жер тістеп, табан тіреп,

коткеншектеп отырған баланын өзін де күштеп, котенінен котеріп «оқытып», қолына диплом беріп жібереді.

Екі□□ басқа

Өйелдің күйеуіне деген адалдығын елге деген адал-дыкпен теңгеруге болады. Ал еркектің әйелге деген адал-дығын айтқанда, бұл тенеуді ауызға алуға жүрегің дауаламайды. Басқа бір сөз іздеуге талпынасын...

Сүрқай□□ заманда

Қоғамда откір сөз, отімді ойдың тапшы болуы рухсыздықтың жайлауына жол ашады.

Қайталанбас

Бақытты сәтін де, жақұтты сәтін де, қаяулы шағын да, аяулы шағын да, қуанышын да, жұбанышын да қайталаңады. Бәрі-бәрі қайталаңады: әлі талай- мәрте соларды басыңнан қайта откерерсің. Қайталанбайтын жалғыз ғана – өмірін-нін өзі...

Жиналыстың қиналысы

Жиналысқа адам қарасын жинау қиынның қиыны болып барады. Кешегі бір жиналысқа бірде-бір адам келмей қалды... тек мұғалімдер ғана... жыпырлап келіп ая-ғына дейін отырды...

Сыраттың сыры

Отірікті жаза-жаза қолы емес, ойы ауырып жүр.

Арман жолында

Өзгелерді ығыстыра, жолдағыларды жапыра, бас-қозға қарамай бас-тыр-ма-лата, арманына күл-шына үм-тылғанын дұрыс, мақтарлық қасиет. Алайда жүріп өткен жолында жұлым-жұлымы шығып жусап қал-ған-дардың обал-сауа-бы-н кім қотереді?!

Сынақ мерзімі

Омiрдiн кийншылыктары манда-йыннан солкылдата соккан кездерде де тунiлме. Кай-кай сынак та мөн-гi-лiк бола алмайды. Ойт-кенi омiрдiн озi мөнгiлiк емес.

Арал каласы